

- A. Deze nota is in overleg met de volgende disciplines geconcipieerd:
- B. Er is wel overeenstemming
- C. Er heeft per mail overleg plaatsgevonden met wethouder Willems d.d. 21-8-2014

KORTE INHOUD (GELIJKDUIDEND AAN VOORBLAD)

Ledenraadpleging VNG inzake de vergoeding van kunststof verpakkingen voor de periode 2015-2019

1. Aanleiding.

In december 2012 is de Raamovereenkomst Verpakkingen ondertekend door het ministerie van Infrastructuur en Milieu, het verpakkende bedrijfsleven en de VNG. Een van de uit de Raamovereenkomst voortvloeiende afspraken die van belang is voor onderhavig collegevoorstel, is dat gemeenten vanaf 2015 niet alleen verantwoordelijk zijn voor de inzameling van kunststof verpakkingsafval maar daarnaast de regierol voor het transport, de overslag en het sorteren van het kunststof verpakkingsafval op zich moeten nemen. Die drie taken te samen wordt ook wel 'post-collection' genoemd. Om deze extra taak goed op te kunnen pakken hebben de Limburgse gemeenten besloten om via de Vereniging Afvalsamenwerking Limburg de post-collection alsmede de vermarkting van het kunststof verpakkingsafval collectief aan te besteden. Hierover heeft uw college al eerder op 22 april een besluit genomen en dat hield in dat u het bestuur van Afvalsamenwerking Limburg (ASL) op 22 april 2014 heeft gemachtigd om de aanbesteding namens onze gemeente uit te voeren. Deze aanbesteding loopt nog minimaal tot begin september 2014.

Doel van deze nota is om een bestuurlijk oordeel te geven over het onderhandelingsresultaat van de vergoedingen van inzameling, post-collection, vermarkting en administratieve coördinatie daarvan tussen de VNG, het Rijk en het verpakkende bedrijfsleven. Vanaf 2015 krijgen de gemeenten niet alleen een vergoeding voor de inzameling van kunststof verpakkingsafval maar een ook vergoeding voor de post-collection, vermarkting en de administratieve coördinatie daarvan. Dit wordt nader toegelicht in §3.

De uiterste reactietermijn is 12 september a.s. De ledenraadpleging is niet-bindend. Dit houdt in dat de uitslag van de raadpleging een advies is aan het bestuur van de VNG. Afhankelijk van de uitkomst van de raadpleging neemt het VNG-bestuur een definitief besluit over het al dan niet akkoord gaan met de concept-afspraken over de vergoeding voor de inzameling en post-collection van kunststof verpakkingsafval. De reden dat de ledenraadpleging niet bindend is, is dat het VNG-bestuur ruimte wil creëren voor interpretatie van de uitslag en een besluit daarover in afweging moet kunnen nemen. Aan de resultaten van de onderhandelingen over de vergoedingen is een lang traject vooraf gegaan, dat naar oordeel van de VNG niet zomaar te niet kan worden gedaan.

2. Relatie met bestaand beleid.

In het Afvalbeleidsplan 2011-2015 was voorzien dat uiterlijk in 2012 besluitvorming plaats zou hebben over een raamovereenkomst. De Raamovereenkomst is dus eind 2012 ondertekend mede vanwege het feit dat een meerderheid van de gemeenten vóór had gestemd. De Raamovereenkomst

bevatte ook nog enkele punten die in een later stadium nog dienden te worden uitgewerkt. Een van de uitwerkingpunten ligt nu ter goedkeuring door het VNG-bestuur voorgelegd aan haar leden.

3. Gewenst beleid en mogelijke opties.

a. Eerdere besluitvorming ten aanzien van verpakkingen.

Ledenraadpleging verpakkingen eind 2012

Eind 2012 heeft het VNG-bestuur de gemeenten ook al eens geraadpleegd. Toen ging het om het al dan niet instemmen met de Raamovereenkomst Verpakkingen 2013-2022. Destijds heeft uw college, na consultatie van de commissie Stadsbeheer Milieu en Mobiliteit, tegen het destijds voorliggende onderhandelingsresultaat gestemd. Hoofdredekenen waren dat er te veel onduidelijkheid bestond over de financiële gevolgen van de raamovereenkomst, met name op het gebied van inzamel- en opruimkosten. Daarnaast was de gemeente Maastricht tegen de voorgenomen afschaffing van het statiegeldsysteem, mede ingegeven door het succesvolle diftarbeleid met een hoge bronscheiding als uitkomst. Eind 2012 waren de vergoedingen voor de inzameling van kunststof verpakkingsafval vastgesteld voor 2013 en 2014. Destijds bestond er nog geen zicht op de vergoedingen op de lange termijn. De verwachting was wel dat deze terug zouden lopen.

Mandaatbesluit aanbesteding post-collection en vermarkting kunststof verpakkingsafval

Op 22 april jl heeft uw college besloten om, vooruitlopend op de vanaf 2015 bestaande gemeentelijke verantwoordelijkheid voor post-collection en vermarkting, deze taak gezamenlijk met de andere Limburgse gemeenten op te pakken. Daartoe heeft uw college het bestuur van de Vereniging Afvalsamenwerking Limburg gemachtigd om een aanbesteding uit te voeren teneinde vanuit een bovengemeentelijk schaalniveau een geschikte aannemer te vinden om deze taak voor ons te kunnen uitvoeren.

b. De huidige vergoedingstructuur kunststof verpakkingen

De huidige vergoedingstructuur voorziet alleen in een inzamelingvergoeding. Deze inzamelvergoeding is gebaseerd op het aanleveren van de complete stroom kunststofverpakkingen afkomstig uit de ondergrondse milieuperrons. Deze vergoeding per ton ingezameld kunststofverpakkingsmateriaal is de afgelopen jaren teruggelopen van € 475/ton in 2012 naar € 445/ton in 2013 tot € 430/ton in 2014.

De gemeente Maastricht zamelt al sinds de jaren negentig haar kunststofverpakkingsafval in via milieuperrons. Maastricht heeft daarmee een hoog voorzieningenniveau en bereikt mede daardoor zeer hoge milieuprestaties (het hoogste bronscheidingspercentage van Nederland in stedelijkheidsklasse 2). Daarentegen zijn vele andere Nederlandse gemeenten pas sinds enkele jaren bezig met gescheiden inzameling van kunststofverpakkingsafval en doen dat veelal via plastic zakken. Er zijn ook de nodige gemeenten die dit via nascheiding laten doen.

c. De nieuwe vergoedingstructuur kunststof verpakkingen m.i.v. 2015

De nieuwe vergoedingenstructuur op het gebied van kunststof verpakkingen, waaraan een landelijke studie van adviesbureau Pricewaterhouse Coopers (PwC) ten grondslag heeft gelegen, is op een vijftal punten gewijzigd:

1. Inzamelvergoeding:

De inzamelvergoeding wordt verder verlaagd omdat de landelijke studie van PwC in het algemeen uit gaat van een efficiëntere inzameling en respons verhogende maatregelen bij gemeenten. De studie gaat er daarbij van uit dat vele gemeenten nog innovaties in hun inzameling kunnen toepassen om efficiënter en effectiever te kunnen inzamelen. Deze redenering gaat zeer waarschijnlijk op voor de gemeenten die nog geen investeringen hebben gepleegd. Voor Maastricht geldt dit helaas in mindere mate. De door de onderhandelaars overeengekomen vergoedingen voor de komende jaren lopen terug van € 408,-/ton in 2015 naar € 299/ton in 2019.

2. Post-collection:

Zoals is voorzien in de Raamovereenkomst Verpakkingen 2013-2022 krijgen de gemeenten met ingang van 2015 ook een vergoeding voor de zogenaamde post-collection: dat wil zeggen het transport, de overslag en het sorteren (in vijf kunststoffracties te weten PE, PP, PET, Folie en Mix kunststoffen); De vergoeding daarvan in 2015 bedraagt € 204/ton en loopt terug naar € 193/ton in 2019.

3. Alleen vergoeding voor uitgesorteerd en recyclebaar kunststof:

Er wordt op basis van de landelijke studie aangenomen dat 75% van het ingezamelde materiaal hergebruikt kan worden. Waar in de periode tot en met 2014 de gemeenten een vergoeding ontvangen voor alle ingezamelde kilo's, zullen vanaf 2015 alleen recyclebare kunststoffen voor vergoeding in aanmerking komen.

4. Verlengde periode vergoedingsafspraken:

In de Raamovereenkomst was afgesproken dat vergoedingen voor de periode tot en met 2018 zouden worden overeengekomen. Deze periode is met een jaar verlengd omdat het verpakkende bedrijfsleven meer zekerheid wilde over de verdere daling van de vergoedingen.

5. Uitbetaling in een totaalvergoeding:

De inzamelvergoeding, de vergoeding voor post-collection en de opbrengst voor het ingeleverde kunststof wordt opgeteld tot een totaalvergoeding en wordt, zoals in punt 4 is aangegeven, gebaseerd op recyclebaar materiaal.

Op basis van de vijf bovenstaande punten ontstaat vanaf 2015 de na volgende vergoedingstructuur: Naast de inzamelkosten dienen dus nu ook de kosten van de post-collection (overslag, transport, sorteren), de vermarkting en de administratieve coördinatie daarvan te worden gedekt uit de totale vergoeding.

Tabel 1: Vergoedingenstructuur kunststof verpakkingen 2015-2019				
	Inzameling	Post-collection	Vermarkting/adm.coördinatie	Totale vergoeding

				per ton 1)
2015	€ 408	€ 204	€ 205	€ 817
2016	€ 389	€ 202	€ 197	€ 788
2017	€ 368	€ 199	€ 189	€ 756
2018	€ 338	€ 196	€ 174	€ 708
2019	€ 299	€ 193	€ 164	€ 656

1) Op basis van recyclebaar kunststofverpakkingsmateriaal, waarbij uitgegaan wordt van minimaal 75% recycling van de totale kunststofinzameling

d. Flankerende afspraken

In aanvulling op de afspraken over de hoogte van de vergoedingen zijn nog vier flankerende afspraken gemaakt.

1. Agenda hoogbouw;

Omdat in gemeenten met relatief veel hoogbouw in het algemeen andere maatregelen moeten worden genomen om de hoeveelheid ingezameld kunststof verpakkingsmateriaal te vergroten, dan wel de inzamelkosten te verlagen, wordt in overleg met de G4 en G32 een agenda voor de hoogbouw opgezet. De inhoud, omvang en dekking van de uitvoering van deze agenda is op dit moment nog niet bekend.

2. Learning centre

Vanuit het Afvalfonds wordt per jaar maximaal € 400.000,- ter beschikking gesteld om de gemeenten te begeleiden bij het realiseren van de afgesproken kostendaling. De precieze dienstverlening van het zogenaamde 'learning centre' is op dit moment niet bekend.

3. Benchmark kunststofinzameling

Er komt een landelijke benchmark kunststofinzameling. Organisatorisch zal deze benchmark een gratis onderdeel worden van de bestaande afvalbenchmark waar Maastricht al jaren aan meedoet.

4. Externe validatie van kosten versus vergoedingen

In 2017 wordt een externe validatie uitgevoerd om te beoordelen of de werkelijk gemaakte kosten in lijn liggen met de afgesproken vergoeding voor de jaren 2018 en 2019. Hierbij wordt ook gebruikt gemaakt van de benchmark. Een eventuele bijstelling van de vergoeding op basis van die validatie zal maximaal 10% naar boven of beneden bedragen.

e. Positief advies VNG

Het VNG-bestuur heeft het onderhandelingsresultaat over de vergoeding van de kunststofverpakkingen voor de jaren 2015-2019 met een positief advies voor. Der VNG heeft daarbij vermeld dat de uitslag van de ledenraadpleging niet bindend is.

f. Afwegingskaders voor huidige besluitvorming

1. Innovatiemogelijkheden;

De gemeente Maastricht heeft in tegenstelling tot vele andere gemeenten de afgelopen jaren geïnvesteerd in een zeer hoogwaardige afvalinzamelstructuur op het gebied van de droge recyclebare componenten waaronder kunststof verpakkingsmateriaal; de milieuperrons. Het resultaat is er ook naar: Maastricht heeft het hoogste bronscheidingspercentage van Nederland in zijn stedelijkheidsklasse, Maastricht heeft jarenlang de hoogte van de afvalverwerkingskosten weten te beperken en heeft, in de vorm van een dicht netwerk van ondergrondse milieuperrons dat onlangs is vernieuwd, een hoog serviceniveau op het gebied van de droge recyclebare afvalcomponenten. Maastricht heeft daarom in tegenstelling tot de meeste andere gemeenten beperkte mogelijkheden om de afvalinzamelstructuur aan de bronzijde verder te innoveren.

2. Hogere bronscheiding:

Leidt het voorstel van de VNG in het geval van Maastricht tot een hogere bronscheiding? Er wordt weliswaar rekening gehouden, op basis van de inzamelhoeveelheden van de afgelopen jaren met een lichte stijging van de hoeveelheid kunststof. Echter, voor grote stijging van de bronscheiding zijn naast de bestaande inzamelstructuur flankerende maatregelen noodzakelijk. Hierover zult U overigens nog nader worden geadviseerd in het kader van de uitvoering van het Afvalbeleidsplan 2011-2015.

3. Inzamelkosten:

De kapitaalslasten van de milieuperrons zullen de komende jaren, bij ongewijzigd beleid, zich minimaal op het zelfde niveau bewegen. Dit geldt vrijwel zeker ook voor de inzamelkosten van de milieuperrons.

4. Mogelijke afschaffing statiegeld in het voorjaar van 2015:

Op basis van de Raamovereenkomst verpakkingen 2013-2022 zou in het voorjaar van 2014 door de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu worden bekeken of het statiegeld zou kunnen worden afgeschaft. Een van de voorwaarden was dat het kunststofverpakkingsmateriaal in de supermarkten vrij zou zijn van pvc. Het feit dat het verpakkend bedrijfsleven niet aan die eis had voldaan was reden voor de staatssecretaris van I&M in juni 2014 om het afschaffen van statiegeld met een jaar uit te stellen. Mocht de staatssecretaris bij het volgende beslismoment (medio 2015) alsnog besluiten het statiegeld af te schaffen, dan zal dat op de lange termijn (vanaf 2016) een aanzienlijke verhoging betekenen van de inzamelkosten. Of dit de meeropbrengsten van recyclebaar materiaal compenseert is gelet op het volume van deze afvalstroom maar zeer de vraag.

5. Uitkomst aanbesteding post-collection en vermarkting kunststofverpakkingen

De door vereniging ASL gecoördineerde aanbesteding loopt nog en zal vermoedelijk begin september leiden tot voorlopige gunning. In het bestek is bepaald dat de kosten niet hoger mogen gaan dan de vergoedingen zoals die daarvoor zijn opgenomen in het voorlopige onderhandelingsresultaat van de VNG, het Rijk en het Verpakkend bedrijfsleven. Indien de inschrijvende marktpartijen zich houden aan de besteksvoorwaarden, dan zullen de kosten van post-collection gelijke tred houden met de vergoedingen die daarvoor staan.

4. Duurzaamheid en gezondheid.

Het aan de gemeenten voorgelegde onderhandelingsresultaat stuurt onder andere op een hogere inzamelrespons en hierdoor dus een hoger landelijk recyclingpercentage.

5. Personeel & Organisatie.

Niet van toepassing.

6. Informatie en automatisering.

Niet van toepassing.

7. (Duurzame) aanbestedingen.

Indirect kan de uitkomst van de aanbesteding van de post-collection en de vermarkting van het kunststof verpakkingsafval van belang zijn.

8. Beheersparagraaf IBOR.

Niet van toepassing.

9. Financiën

In §3b zijn de door de VNG aan uw college voorgelegde vergoedingen weergegeven.

Tegenover die vergoedingen staan ook de uitgaven: die zijn grof weg in twee delen te splitsen, de inzamelkosten (kapitaallasten van en inzameling milieuperrons) én de kosten die voortvloeien uit de thans lopende aanbesteding. Hierin wordt onder coördinatie van vereniging Afvalsamenwerking Limburg een aannemer gezocht voor de post-collection en de vermarkting.

Bij een recyclingpercentage van minimaal 75%, de verwachte inzamelhoeveelheden in de komende jaren en de aanname dat de aanbesteding van de post-collection en vermarkting minimaal kostendekkend verloopt (plafondprijs kosten= \leq vergoeding) én gelijkblijvende inzamelkosten, zullen de financiële gevolgen van de nieuwe vergoedingenstructuur van kunststof verpakkingen alleen (negatief) worden beïnvloed door de teruglopende **inzamel**vergoedingen. Dit wordt nader vertaald in tabel 2.

Tabel 2: Minderopbrengsten kunststofverpakkingen 2015-2019 t.o.v. voorgaand jaar.						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Hoeveelheid kunststof verpakkingsafval in tonnen	1238 **)	1312,5	1350	1387,5	1425	1462,5
Inzamelvergoeding	430	408	389	368	338	299

Uitgaande van:	75% recycling					
	Kosten post-collection en vermarkting gelijk aan opbrengst					
	Gelijkblijvende inzamelkosten bij ongewijzigd beleid					
Bedraagt de daling van de inzamelvergoeding tov het voorgaande jaar als volgt:	€ 0,00	€ 28.875,00	€ 25.650,00	€ 29.137,50	€ 42.750,00	€ 57.037,50
Geschat aandeel in afvalstoffenheffing (2014= € 249,50		€ 0,48	€ 0,43	€ 0,49	€ 0,71	€ 0,98
Cumulatief zullen de opbrengsten vanaf 2015 als volgt dalen:		€ 28.875,00	€ 54.525,00	€ 83.662,50	€ 126.412,50	€ 183.450,00
Cumulatieve ontwikkeling afvalstoffenheffing		€ 0,48	€ 0,91	€ 1,39	€ 2,11	€ 3,08
*) = 75% van de totale stroom aangeleverd kunststofverpakkingsafval						
**) Geschatte hoeveelheid						

Gelet op het bovenstaande zal het risico voor de afvalbegroting als gevolg van de onderhavige ontwikkeling € 28.875,-- bedragen. Dit is iets minder in vergelijking met de reeds gememoreerde collegenota van 22 april waarin U de vereniging ASL heeft gemachtigd de aanbesteding namens U uit te voeren. Echter destijds was rekening gehouden met een inzamelvergoeding van € 410,-- met een jaaropbrengst van 1.600 ton kunststof. De vergoeding is iets lager uitgevallen maar bij de berekening van de hoeveelheid kunststof was geen rekening gehouden met 75% recycling.

Daar het een niet-bindende ledenraadpleging is, dient er rekening mee te worden gehouden dat het onderhandelingsresultaat vanaf 2015 wordt omgezet in feitelijke vergoedingen. Voor de afvalbegroting 2015 betekent dit op dit punt een negatieve beïnvloeding van € 28.875,-- (€ 0,48 verhoging van de afvalstoffenheffing). Op de langere termijn worden deze negatieve financiële gevolgen groter doordat bij minimaal gelijkblijvende inzamelkosten de inzamelvergoedingen verder teruglopen (met 25% van 2015 naar 2019)..

Omdat thans nog niet alle componenten van de afvalbegroting 2015 n beeld zijn, wordt voorgesteld dit mee te nemen bij de afvaltarifiering 2015.

10. Voorstel.

Als we terugkijken naar de afwegingskaders in § 3e, dan springen met name de volgende zaken in het oog:

1. Het in de komende jaren **toenemende** negatieve verschil tussen de inzamelvergoeding- en kosten;
2. de beperkte mogelijkheden tot innovatie van de huidige inzamelstructuur;
3. de nog in de lucht hangende dreiging van afschaffing van statiegeld en de mogelijk daarmee samenhangende kostenverhogende effecten voor gemeenten.

Het bovenstaande in acht nemende wordt het volgende voorstel gedaan:

1. Als voorlopig standpunt in te nemen om niet akkoord te gaan met de door het VNG-bestuur aan Uw college voorgelegde onderhandelingsakkoord inzake de vergoedingen voor

inzameling en post-collection van kunststof verpakkingsafval voor de jaren 2015 tot en met 2019;

2. Uw voorgenomen besluit ter consultatie voor te leggen aan de commissie Stadsbeheer Milieu en Mobiliteit op 8 september a.s. door middel van toezending van deze nota;
3. De mening van de commissie SMM op 8 september a.s. te betrekken bij de finale afweging van uw standpunt in uw collegevergadering van 9 september a.s.
4. Het VNG-bestuur uiterlijk 12 september a.s. van uw definitieve besluit in kennis te stellen.
5. Los van de ledenraadpleging wél rekening houden met de thans aan u voorgelegde vergoedingen en de negatieve invloed daarvan op de afvalbegroting 2015.
6. De financiële gevolgen voor 2015 mee te nemen in de begrotingsprocedure 2015.

11. Vervolg / Planning.

1. Consultatie Commissie Stadsbeheer, Milieu en Mobiliteit op 8 september;
2. Definitief besluit collegevergadering 9 september
3. Uiterlijk 12 september bekendmaking collegebesluit door de gemeentesecretaris